

Armen-, jeugd-, ouderen- en gezondheidszorg

De archieven van sociale instellingen bevatten veel informatie. Gebrek aan inkomsten, het verlies van een partner of een ouder, ziekte en ouderdom konden iedereen treffen. Diverse instellingen vormden met elkaar een breed sociaal vangnet. De geboden hulp was vaak minimaal, maar heeft er wel voor gezorgd dat vele voorouders bij deze instellingen bekend waren.

Armenzorg

Hulp aan armen was van oudsher een taak van de kerk. Stadsbesturen boden soms aanvullende steun, maar deden dit pas structureel vanaf de negentiende eeuw. Armenzorginstellingen hielden elk op hun eigen manier de boekhouding van hun bedeling bij.

In de bedelingsadministratie vindt u meestal informatie over:

- de gezinssamenstelling;
- de reden van de hulpvraag;
- de verblijfplaats, het adres;
- de hoogte van de bedeling;
- het einde van de bedeling.

Jeugdzorg

Weeshuizen boden een plek voor kinderen die hun ouders verloren: de wezen. Naast hen kwamen ook relatief veel verlaten kinderen en vondelingen in de tehuizen terecht.

In een weeshuisadministratie vindt u meestal informatie over:

- de namen van de ouders;
- de datum van opname en vertrek;
- eventuele scholing en een ambachtsopleiding.

Ouderenzorg

Tot in de zeventiende eeuw werden veel ouderen tegen een kleine vergoeding als bestedelingen ondergebracht bij een ander gezin. Toen het aantal hulpbehoevende ouderen toenam, kozen armenzorginstellingen soms voor een apart bestedelingenhuis. Ook hofjes waren voornamelijk voor oudere bewoners bedoeld.

In de administratie van deze voorlopers van bejaardentehuizen vindt u meestal informatie over:

- de datum van opname;
- eventuele ziekteverschijnselen;
- de datum van overlijden.

Gezondheidszorg

De gasthuizen die vanaf de middeleeuwen in veel steden opgericht waren, ontwikkelden zich in de loop van de zeventiende en achttiende eeuw tot (soms gespecialiseerde) ziekenhuizen. In de negentiende eeuw kwamen er kerkelijke, verzuilde instellingen bij.

In de administratie van de gast- en ziekenhuizen vindt u meestal informatie over:

- de datum van opname;
- de reden van opname, het ziektebeeld;

- de kosten van de behandeling en wie die zal vergoeden;
- het ontslag of het overlijden van de patiënt.

Hier treft u een overzicht aan van inschrijfregisters en verzamellijsten uit de diverse instellingen. Vaak is er in de archieven van de instellingen nog veel meer informatie te vinden over specifieke onderwerpen. Zo zijn er soms reeksen met informatie over kledingverschaffing, onderwijs, inkomsten, opgelegde straffen of boedelinventarissen. Heeft u een naam gevonden dan is het zeker de moeite waard om in de inventaris verder te zoeken.